

Raadsvoorstel 'Ontwerp-begroting 2026', 'Turap 2-2025' en 'Belastingverordeningen 2026'

Fasering

- ☐ Informatieve bespreking
- ☐ Meningsvormende bespreking
- ☒ Bespreking Moties & Amendementen
- ☐ Besluitvormende vergadering

Procedure:

Datum vergadering

5 november

Type voorstel

Raadsvoorstellen van het college van B&W

Spreekrecht publiek?

Nee

Voorgesteld resultaat:

Afronding bespreking moties & amendementen

CONCEPT Raadskamerindeling:

De definitieve indeling wordt bekend gemaakt maandagmiddag 3 november

RAADSZAAL:

Portefeuilles: Wethouders Van Munster, Roelofs en Van Esch

LANDGOED/FESTIVAL:

Portefeuilles: Wethouders Smeulders, Bouwkamp, Kundic

WALBURGIS:

Portefeuilles: Burgemeester Marcouch, wethouders Van de Geijn

Voorgesteld besluit / Kernboodschap

Ontwerp-begroting 2026

De gemeenteraad wordt voorgesteld de ontwerp-begroting 2026 vast te stellen. Daarbij wordt voorgesteld een nieuwe bestemmingsreserve Kunstwerken in te stellen voor het realiseren van kunstwerken in de openbare ruimte, de looptijd van de bestemmingsreserve Klimaatadaptatie te verlengen tot minimaal 2027 en de bestemmingsreserve Bedrijfsvoering op te heffen.

De bestemmingsreserve Stadsontwikkelfonds wordt ingezet om ambities ten aanzien van de stedelijke ontwikkeling te kunnen realiseren of als cofinanciering voor middelen van andere overheden. Bij deze Begroting wordt voorgesteld om, bij een positief gemeentelijk jaarresultaat, 50% van de niet begrote maar wel gerealiseerde jaarwinst (na mutaties reserves) toe te voegen aan de BR Stadsontwikkelfonds, met een maximum van 6 miljoen per jaar. Dit alleen te doen indien de weerstandsfactor gedurende de looptijd van de meerjarenbegroting niet onder de 1,0 ligt en door deze winstneming niet daalt ten opzichte van de laatst vastgestelde Begroting.

2de tussenrapportage 2025

Twee keer per jaar maakt het college een tussenrapportage - de 'Turap' - voor de gemeenteraad. In de Turap is de stand van zaken geduid rondom de uitvoering van de in de begroting voor 2025 opgenomen ambities, doelen en inspanningen binnen de verschillende programma's. Ook worden de verwachte financiële afwijkingen over het lopende jaar 2025 vermeld. Die ontstaan door autonome ontwikkelingen, maar ook door de uitvoering van moties en het aanpakken van urgente knelpunten in lopend beleid. In Turap-1 meldde het college een verwacht voordeel van € 7,4 miljoen in 2025. Met Turap-2 wordt daarbovenop een voordeel verwacht van € 11,3 miljoen. In de jaarrekening over 2025 zal de definitieve afwijking bekend worden.

Belastingverordeningen 2026

De gemeenteraad wordt voorgesteld de belastingverordeningen 2026 vast te stellen.

Let op: bij de Belastingverordeningen zit vanaf dit jaar een nieuwe verordening, namelijk de *verordening op de heffing en de invordering van leges voor ontheffingen nul-emissiezone bedrijfs- en vrachtauto's Arnhem 2026*. Deze is noodzakelijk voor de invoering van de zero emissiezone (vanaf 1 juni 2026, conform besluit 13 juni 2023). Op die manier kunnen deze ontheffingen praktisch en tijdig via een landelijk loket worden verleend.

Contactgegevens

Portefeuillehouder:
Paul Smeulders

Ambtenaar
Natasja Bouwman
natasja.bouwman@arnhem.nl
06 27135094

Raadsadviseur
Maaïke Piscaer
maaïke.piscaer@arnhem.nl
06 31114892

Toelichting voorgestelde behandelwijze

*** Zie voor het gehele behandelproces van de ontwerp-begroting 2026 ook deze [hand-out](#) ***

Bespreking moties en amendementen – algemeen

De bespreking van de concept moties en amendementen vindt plaats in 3 raadskamers. In iedere raadskamer zullen één of meerdere portefeuillehouders aanwezig zijn.

Indeling raadskamer

De deadline van het indienen van de concept moties en amendement ligt op **vrijdag 31 oktober 9.00 uur**. Gezien de deadline, is het met publiceren van de agenda op vrijdag 31 oktober nog niet mogelijk om een definitieve indeling voor de raadskamers te maken. Op basis van de indeling van vorig jaar is er een voorlopige indeling gemaakt. De definitieve indeling is afhankelijk van wat er daadwerkelijk ingediend wordt door de fracties. Deze indeling zal uiterlijk maandagmiddag 3 november bekend worden gemaakt.

CONCEPT INDELING POLITIEKE AVOND 5 november		
Raadszaal	Landgoed/Festival	Walburgis
Bespreking van amendementen en/of moties Wethouders Van Munster Wethouders Roelofs Wethouders Van Esch	Bespreking van amendementen en/of moties Wethouders Bouwkamp Wethouders Smeulders Wethouders Kundic	Bespreking van amendementen en/of moties Burgemeester Marcouch Wethouder Van de Geijn

Publicatie in iBabs

Tot maandagmiddag 3 november worden alle tot dan toe ingediende moties/amendementen in iBabs gezamenlijk bij de vergadering van 5 november gepubliceerd. Na het bekendmaken van de definitieve indeling worden de moties/amendementen in de 'juiste' raadskamer geplaatst. Daarbij zal ook per raadskamer een overzicht/oplegvel komen welke moties/amendementen in deze raadskamer besproken worden.

Behandeladvies

Behandeling gebeurt gebundeld per portefeuillehouder waarbij – per portefeuillehouder - eerst de amendementen worden besproken en daarna de moties.

1. Start eerste termijn aan de zijde van de raad.
 - De indiener(s) van de motie of het amendement krijgt of krijgen als eerste de gelegenheid.
 - Indien fracties vragen hebben aan de indiener kunnen zij die stellen in de eerste termijn van de indiener.

- De overige fracties worden in hun eigen eerste termijn uitgenodigd om hun voorlopige mening over de motie of het amendement te delen en/of vragen aan de wethouder te stellen.
- 2. Start eerste termijn aan de zijde van het college. Hierin geeft de portefeuillehouder een pre-advies en worden gestelde vragen in de eerste termijn beantwoord.
- 3. Tweede termijn aan de zijde van de raadskamer, waarin weer gestart wordt bij de indiener(s);
- 4. Indien nodig: Tweede termijn aan de zijde van het college;

Woordvoerders

Er zijn meerdere woordvoerders toegestaan.

Pauze

Er is één grote pauze gepland voor alle raadskamer gezamenlijk. Eventuele extra pauzes zullen in overleg met de afzonderlijke raadskamer worden besproken.

Mogelijk resultaat:

- Er is **geen uitloop** mogelijkheid van deze bespreking, Moties en amendementen welke niet behandeld worden op 5 november worden besproken en voorzien van een pre-advies tijdens de besluitvormende raadsvergadering op 12 november;
- Na de bespreking op 5 november kunnen de fracties **t/m maandag 10 november 12.00 uur hun definitieve moties en amendementen** indienen (of aangeven of zij de door hen reeds ingediende concept moties en amendementen intrekken)

Vervolg aandachtspunten

Interactieve website

Op de website financien.arnhem.nl vinden jullie digitaal alle P&C stukken en zijn meer doorklik mogelijkheden dan in de print-versie.

Presentatie ontwerp-begroting 2025

Tijdens de [PA van 17 september](#) heeft het college de ontwerp-begroting 2026 gepresenteerd en toegelicht.

Informatief filmpje 'hoe lees ik de begroting'?

Vorig jaar is er vanuit de afdeling financiën een algemeen filmpje opgenomen over 'hoe lees ik de begroting'. Jullie vinden dit filmpje [hier](#).

Samenhang met Turap 2-2025 & Belastingverordeningen 2026

Tegelijk met de *ontwerp-begroting 2026* is de raad ook de *Turap-2 2025* aangeboden. De *Belastingverordeningen 2026* worden later aangeboden. Alle drie de stukken worden tegelijk behandeld.

Pilot nieuwe inrichting & vormgeving begrotingsprogramma's

Vanuit de auditcommissie is het traject bezig rondom de doorontwikkeling van de P&C producten. Tijdens de vorige begrotingsbehandeling waren al 4 programma's (bij wijze van pilot) doorontwikkeld, waarbij de volgende verbeterpunten waren doorgevoerd:

- per programma een voorblad (infographic) met het programma in één oogopslag
- ambities, doelen en inspanningen in één overzichtelijk schema opgenomen

- uniforme beschrijving van doelen in ER-vorm (groter, minder) en inspanningen in werkwoordsvorm: we zorgen voor, we ontwikkelen, enz.
- betere koppeling van budgetten aan doelen
- visuele weergave van de belangrijkste indicatoren met de ontwikkeling in de tijd

In deze begroting zijn alle programma's volgens dit nieuwe format opgebouwd. Voor de Turap geldt dat voor de 4 programma's die in de begroting van vorig jaar waren doorontwikkeld, per inspanning middels een kruis of een vinkje wordt aangegeven of de inspanning een afwijking heeft op de onderdelen inhoud, financiën, planning en risico's volgens vooraf omschreven richtlijnen. Zie ook de [raadsbrief 'Vervolg Doorontwikkeling Begroten en Verantwoorden' d.d. 01-04-2025](#).

Zero-based begroten

In deze begroting zijn 3 programma's zero based opgebouwd: participatie & armoedebestrijding, Klimaat & energie en Ruimtelijke ontwikkeling. Bij zero-based begroten worden budgetten in de begroting op basis van de uitgevoerde activiteiten weer vanaf nul opgebouwd om het verband tussen de uitgevoerde activiteiten en het budget te herstellen. Dit in plaats van te beginnen met het vorige budget en dat zo nodig aan te passen. Kijk voor meer informatie [deze presentatie](#). Sinds Begroting 2023 zijn nu 9 programma's zero based opgebouwd

Moties & toezeggingen

In deze Begroting 2026 zijn de (financiële) gevolgen van de volgende aangenomen moties verwerkt:

- 21M56 Kappen en dunnen bomen in begroting (zie paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen)
- 25M87 Middelen voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
- 25M89 Duurzame alternatieven voor reisbewegingen
- 25M90 Voortzetten beleid energietransitie
- 25M91 Continuering Arnhemse Aanpak Energie Armoede
- 25M92 Eerlijker heffen (met concrete vertaling in de verordening afvalstoffenheffing)
- 25M93 Aanpak PrEP
- 25M94 Erfgoed beleefbaar bij vernieuwing van de stad
- 25M95 Focus op snelle toevoeging van nieuwe woningen
- 25M97 Ook in de toekomst een sterke economie in Arnhem
- 25M98 Stadsontwikkelfonds binnen vastgestelde kaders
- 25M102 Meedoen vanaf dag 1
- 25M104 Compensatie gestegen lasten cultuursector
- 25M106 Maak parallel plannen de standaard voor de woningbouw
- 25M107 Horecastewards
- 25M112g Arnhem op de kaart
- 25M113 In gang zetten van de transformatie van het sociaal domein
- 25M115 Buurtconciërges
- 25M119 Herstel vitrines voor Arnhemse kunst op het Willemsplein
- 25M120 Ouderenbeleid uitvoeren
- 25M121 Gelijktrekken Gelrepas 67+
- 25M122 Verhuiscoach
- 25M123 Sportpark Schuytgraaf
- 25M124 Diervriendelijke beheersing rattenpopulatie
- 25M130 Leg woekerprijzen voor dierenzorg aan banden
- 25M131 Extra capaciteit om laaggeletterdheid onder kinderen te voorkomen
- 25M132 Extra capaciteit zorgfraude opsporen
- 25M136 Detailhandelsbeleid
- 25M138 Maak Arnhem structureel digitaal weerbaar

GEMEENTERAAD ARNHEM BEHANDELADVIES

- 25M142 Duurzaam investeren in duurzaam groenonderhoud
- 25M144 Informatieveiligheid en privacy
- 25M145 Behoud gratis bibliotheekpas voor jongeren
- 25M156 Meer aandacht voor financiële weerbaarheid
- 25M157 Ambitie stedelijke ontwikkeling doorzetten
- 25M158 Taalrijk opgroeien
- 25M160g Behoud Buurthuizen in Arnhem